

Zwart

↑ John Vachon (1914–1975) *Grand Central Terminal, het centraal station van New York* (1941)

Dat je lichtbundels kunt zien tegen een donkere achtergrond komt doordat er stof in de lucht dwarrelt dat het zonlicht weerkaatst.

Eten kun je *rood* kleuren met bietensap. Maar dat is niet geschikt om *rode* verf van te maken.

Ongeveer zesduizend jaar geleden gingen mensen voor het eerst textiel verven en meestal was dat in *bruinachtig rood* en *geel*. De kleurstoffen, *pigmenten* geheten, verkregen ze door steentjes uit de grond te halen en te vermalen. Maar mooi sprankelend was dat *rood* meestal niet.

De Azteken, een volk dat leefde in Midden-Amerika, vonden uit hoe je aan een prachtige *rode* kleurstof kwam: luizen. Ze vonden die op cactussen. Als ze de cochenilleluis tussen hun vingers plet-

ten, werden die prachtig *rood*. Ze moesten wel een heel luizenvolk uitmoorden om aan genoeg kleurstof te komen voor een klein potje *karmijnrood*.

De cochenilleluis wordt nog steeds gebruikt in de industrie. Niet alleen om stoffen te verven, maar ook om opmaakspullen en eten *rood* te kleuren. Als je wilt weten of de snoepjes waar je zo van houdt *rood* gekleurd zijn met luisjes, kijk dan op de ingrediëntenlijst. Staat daar E120, dan weet je nu hoe je snoep zo *rood* komt. Gelukkig wordt de luis steeds minder vaak gebruikt omdat er genoeg andere oplossingen zijn.

↑ Cochenilleluizen

De Azteken hadden een oud verhaal waarin werd verteld dat als ze een adelaar tegen zouden komen met een slang in zijn bek, ze dáár een stad moesten stichten. Toen dat op een dag gebeurde stopten ze met rondtrekken en bouwden een stad op de plaats waar nu Mexico-Stad ligt. Het einde voor de Azteken kwam omstreeks het jaar 1520, toen Spanje de baas begon te spelen in het gebied. De Azteken dachten eerst dat God gekomen was, want in een legende werd verteld dat die op een dag zou komen, en dat hij te herkennen was aan zijn witte huid en blonde haren. Tegen de Spanjaarden en hun bondgenoten waren de Azteken kansloos. Ze hadden geen geweren om terug te vechten en bezweken aan de Europese ziekten die de Spanjaarden hadden meegebracht.

Niets lijkt het meest op *zwart*. Een leegte of diepte waarvan je het einde niet kunt zien. En waarom kun je het einde niet zien? Omdat het licht er niet bij kan. En nu komt het: licht is... *wit*! Het bestaat uit stralen. Dat kun je goed zien als zonnenschijn zich door een klein venster naar binnen perst. Bundels licht leggen op de grond de vorm van het raam neer. Je kunt het ook zien als je zelf in de zon gaat staan. De stralen kunnen niet door je heen en daardoor zie je je eigen schaduw. Je staat in de weg van het licht. En als je te lang tussen de zon en je schaduw in blijft staan, zorgt de zon voor straf: je verbrandt. Dat zie je het best bij *witte* mensen: ze worden *rood*.